

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9Sžsk/150/2018
Identifikačné číslo spisu: 4017200940
Dátum vydania rozhodnutia: 30.10.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:4017200940.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členiek senátu JUDr. Viery Nevedelovej a JUDr. Sone Langovej, v právnej veci žalobcu: V. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., K. XXX, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Špitálska 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/ 2017/10057/Chr zo dňa 04.09.2017, o kasačnej sťažnosti žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Nitre, č. k. 23Sa/139/2017-35 z 23.04.2018 v znení opravného uznesenia č. k. 23Sa/139/2017-72 z 28.08.2018, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre, č. k. 23Sa/139/2017-35 z 23. apríla 2018 v znení opravného uznesenia č. k. 23Sa/139/2017-72 z 28. augusta 2018 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. UPS/US1/SSVOPPKPC2/ SOC/2017/10057/Chr zo dňa 04. se9.2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

II. Žalovaný j e p o v i n n ý nahradiť žalobcovi trovy konania na krajskom súde a trovy kasačného konania vo výške 100 %.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Nitre rozsudkom, č. k. 23Sa/139/2017-35 z 23.04.2018 v znení opravného uznesenia č. k. 23Sa/139/2017-72 z 28.08.2018 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného č. k. UPS/US1/SSVOPPKPC2/SOC/2017/10057/Chr zo dňa 04.09.2017 (preskúmané rozhodnutie). Preskúmaným rozhodnutím žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, odboru sociálnych vecí a rodiny č. NZ1/OPPnKŤZPaPČ/SOC/2017/58201-5 zo 14.06.2017 (prvostupňové rozhodnutie), ktorým prvostupňový orgán nevyhovel žiadosti žalobcu a nepriznal mu peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

2. Krajský súd v odôvodnení rozsudku napadnutého kasačnou sťažnosťou považoval za preukázané, že podkladom pre vydanie rozhodnutia žalovaného bol lekársky posudok zo dňa 22.08.2017 č. UPS/US1/SSVOPPKPC1/SOC/2017/10057, v ktorom posudkový lekár stanovil mieru funkčnej poruchy

žalobcu na 40 % podľa prílohy č. 3, časť XII.- B- B.2-27-2-b s percentuálnou mierou 30 % a s navýšením o 10 % podľa časti XII.-B- B.2-15-b-1 k zákonu č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z. z.“). (V rozsudku nesprávne uvedená miera funkčnej poruchy žalobcu 50 % podľa prílohy č. 3, časť XII., B, B.2.27.2.b s percentuálnou mierou 40 % a s navýšením o 10 % podľa časti XII., B, B2, bod 15 b.1 k zákonu č. 447/2008 Z. z.). Žalobca je liečený na chronické degeneratívne zmeny chrčtice bedrových kĺbov a kolien. Stav roky bez významnej progresie v objektívnom náleze, čo znamená, že je bez progresie v obraze objektivizovateľných a merateľných parametrov s jednou výnimkou, a to výpotkom v pravom kolene. V lekárskejších nálezoch opakovane absentuje merateľný parameter, ktorý by oprávňoval posudzujúceho lekára určiť mieru funkčnej poruchy v úrovni 50 % a posúdiť žalobcu ako fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Navyše nálezy vykazujú významnú mieru akceptácie rentových požiadaviek fyzickej osoby. Odborné vyšetrenia z r. 2017 dokumentujú diametrálne odlišné zistenia a stanoviská v hodnotení viac ako 10 rokov stabilizovaného chronického ochorenia pohybového aparátu.

3. Podľa názoru krajského súdu žalovaný správny orgán správne rozhodol, keď potvrdil rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu, čo podrobne rozviedol v odôvodnení svojho rozhodnutia. Vyporiadal sa logicky a vecne správne so všetkými okolnosťami podstatnými pre posúdenie vzniku nároku žalobcu na peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla. Posudkoví lekári posudzujúci zdravotný stav žalobcu v správnom konaní mohli vychádzať len zo žalobcom predložených odborných nálezo (najmä ortopedického, neurologického), nemali pochybnosti o správnosti diagnostických záverov. Komplexné posudky neboli vyhotovené, pretože u žalobcu je miera funkčnej poruchy menej ako 50 % v zmysle ustanovenia § 15 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z. príslušný orgán posudok nevypracúva.

4. Krajský súd dospel k záveru, že rozhodnutím žalovaného zo dňa 04.09.2017 žalobca nemohol byť poškodený na svojich právach. Záver, ktorý urobil žalovaný v napadnutom rozhodnutí zo dňa 04.09.2017 zodpovedá zásadám logického myslenia a je v súlade s ustanoveniami zákona č. 447/2008 Z. z.. Krajský súd v danej veci nemal dôvod odkloniť sa od právneho záveru žalovaného, ktorý považuje za logický a má odraz v skutkovom zistení. Krajský súd nezistil nezákonnosť jeho postupu ani rozhodnutia a oba správne orgány rozhodli podľa vyššie citovaných ustanovení. Krajský súd je ďalej toho názoru, že žalovaný správny orgán riadne odôvodnil svoje rozhodnutie v ústavnom a zákonomnom procesno-právnom a hmotno-právnom rámci. Procesno-právny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu (článok 46 a nasledujúce Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru), ktoré vylučujú ľubovôľu pri rozhodovaní, lebo povinnosťou správneho orgánu je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť. Žalobou napadnuté rozhodnutie v dostatočnej miere uvádza dôvody, na ktorých sa výrok rozhodnutia zakladá.

5. Proti uvedenému rozsudku krajského súdu podal kasačnú sťažnosť žalobca (sťažovateľ) z dôvodu, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci. V kasačnej sťažnosti žalobca zhrnul priebeh správneho konania. Uviedol, že žalovaný nedostatočne zistil skutkový stav, keď vychádzal iba z lekárskeho posudku zo dňa 22.08.2017, nakoľko posudkový lekár mal požiadať poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o kompletizáciu lekárskeho nálezu, s poukazom na tú skutočnosť, že odborné vyšetrenia z roku 2017 dokumentujú diametrálne odlišné zistenia a stanoviská v hodnotení viac ako 10 rokov stabilizovaného chronického ochorenia pohybového aparátu. Takisto posudkový lekár v danom prípade mal predvolať žalobcu na posúdenie jeho zdravotného stavu. Sťažovateľ má za to, že postupom žalovaného a prvostupňového úradu boli porušené jeho práva, ktoré mu garantuje Dohovor OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím. Poukázal na čl. 19 a 20 tohto dohovoru a uviedol, že konaním a nesprávnym právnym posúdením veci krajským súdom bol žalobca poškodený na svojich právach. Žiadal zrušiť napadnutý rozsudok a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

6. Žalovaná ku kasačnej sťažnosti žalobcu zaslala vyjadrenie, v ktorom poukázala na § 11 zákona č. 447/2008 Z. z.. Uviedla, že posudkový lekár pri vydávaní lekárskeho posudku z 22.08.2017 striktno

postupoval podľa platnej úpravy. V lekárskom posudku z 22.08.2017 sú uvedené aktuálne lekárske správy z odborných lekárskejších vyšetrení od neurológa z 22.03.2017, od ortopéda z 12.04.2017, od rehabilitačného lekára z 18.04.2017, opäť od neurológa z 26.04.2017, od očného z 08.05.2017 a nakoniec od všeobecného lekára z 19.04.2017. Na základe týchto vyšetrení bol objektívne posúdený zdravotný stav žalobcu a bola mu stanovená miera funkčnej poruchy 40 %, takže nie je občan s ťažkým zdravotným postihnutím, a preto mu nie je možné poskytnúť žiadny kompenzačný príspevok. Žalovaný považoval zdravotnú dokumentáciu pre predmetnú vec za dostačujúcu, a preto nepovažoval za potrebné ju doplniť. Ďalej poukázal na osobné posúdenie žalobcu posudkovým lekárom prvostupňového orgánu z dôvodu zrejmej diskrepancie v jednotlivých objektívnych vyšetreniach odborných lekárov. Z dôvodu, že žalobca bol osobne posúdený lekárom prvostupňového orgánu nebol dôvod opätovne žalobcu predvolávať na jeho osobné posúdenie. Navyše žalobca písomne o osobné posúdenie nepožiadala. Považoval tvrdenie žalobcu o tom, že nebol osobne posúdený za zavádzajúce a nezodpovedajúce objektívnej skutočnosti. Záverom uviedol, že žalobca v kasačnej sťažnosti voči rozsudku k meritu veci neuviedol nové relevantné skutočnosti, ale len účelovo urobil výklad svojich subjektívnych tvrdení, ktoré sú v rozpore so zisteným objektívnym stavom veci. Kasačnú sťažnosť považoval za účelovú a zmätočnú.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd podľa § 438 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu je dôvodná.

8. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z. z. ťažké zdravotné postihnutie je zdravotné postihnutie s mierou funkčnej poruchy najmenej 50 %.

9. Podľa § 11 ods. 15 zákona č. 447/2008 Z. z., ak je miera funkčnej poruchy fyzickej osoby menej ako 50 %, lekárske posudok obsahuje len mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že nejde o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a odôvodnenie tohto vyjadrenia.

10. Podľa § 15 ods. 4 zákona č. 447/2008 Z. z. posudok podľa odseku 1 príslušný orgán nevypracúva, ak miera funkčnej poruchy fyzickej osoby na základe lekárskeho posudku je menej ako 50 %.

11. Podľa § 55 ods. 8 zákona č. 447/2008 Z. z., ak sa fyzická osoba podľa lekárskeho posudku nepovažuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, je lekárske posudok podklad na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu a o parkovacom preukaze.

12. Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z. z. na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

14. Podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

15. Po preštudovaní administratívneho spisu žalovaného sa kasačný súd nestotožňuje s názorom krajského súdu, že preskúmaným rozhodnutím nemohol byť žalobca poškodený na svojich právach, záver, ktorý urobil žalovaný v preskúmanom rozhodnutí zodpovedá zásadám logického myslenia a žalovaný správny orgán riadne odôvodnil svoje rozhodnutie v ústavnom a zákonomnom procesno-právnom a hmotno-právnom rámci.

16. Podkladom pre rozhodnutie správneho orgánu o priznaní príspevku na kompenzáciu zvýšených

výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla je komplexný lekársky posudok, prípadne lekársky posudok, pokiaľ sa žiadateľ nepovažuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ako tomu bolo aj v prípade sťažovateľa.

17. Z administratívneho spisu žalovaného kasačný súd zistil, že sťažovateľ bol na základe posudku č. AA/2007/07146-GROPC z 13.03.2007 považovaný za občana s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorého miera funkčnej poruchy bola určená na 50 %. Sťažovateľovi nebola navrhnutá v tom čase žiadna forma kompenzácie. Zo záznamu lekára odboru posudkových činností k stanoveniu miery funkčnej poruchy č. AA/2007/07146-GROPC zo 07.03.2007 vyplýva, že sťažovateľovi boli diagnostikované v roku 2007 ťažké degeneratívne zmeny Th/L chrbtice, Gonarthrosis grad. III 1.dx, miera funkčnej poruchy stanovená podľa XII.-A-1.-d, podľa prílohy č. 4 zákona č. 195/1998 Z. z. (stavy po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek, rozsiahle degeneratívne zmeny III. a IV. stupňa s ťažkými poruchami funkcie (recidivujúcimi chronickými iritáciami nervov až radikulopatiami s motorickým deficitom na periférii trvalého charakteru, insuficiencia svalového korzetu)) v rozsahu 50 %.

18. V priebehu odvolacieho konania o sťažovateľovej žiadosti bol vyhotovený lekársky posudok č. spisu UPS/US1/SSVOPPKPC1/SOC/2017/10057 z 22.08.2017, podľa ktorého je miera funkčnej poruchy sťažovateľa 40 %. V závere posudkový lekár žalovaného uviedol, že „...je dokumentovaná liečba chronických degeneratívnych zmien chrbtice, bedrových zhybov a kolien (v podstate bez zmeny oproti roku 2007 - dokumentácia dostupná). Stav roky bez výraznej progresie v objektivnom náleze, čo znamená, že je bez progresie v obraze objektivizovateľných a merateľných parametrov s jednou výnimkou, a to - výpotok v pravom kolene (bez znakov krvácania a zápalu). S progresiou sú hodnotené len subjektívne udávané skutočnosti - ako je neschopnosť chôdze, nutnosť podporných pomôcok pre subjektívne udávané problémy a prekážky, „antalgické držanie tela“ a stupňujúci sa pocit bolesti. Opakovane bez klinického pendantu. V lekárskejších nálezoch opakovane absentuje merateľný parameter, ktorý by oprávňoval posudzujúceho lekára (aj po prípustnom zvýšení základnej miery funkčnej poruchy o 10 %) určiť MFP v úrovni 50 % a FO posúdiť ako ZŤP. Navyše nálezy vykazujú významnú mieru akceptácie rentových požiadaviek FO - nález po náleze v časovom slede a aj v súvislosti s účelom vyšetrenia (napríklad kontrola verzus vyšetrenie na posudkové účely). Je veľmi poučné čítať objektivný nález odborného neurologického vyšetrenia v Prahe z marca 2017 a následne odborné vyšetrenie z apríla 2017. Dokumentujú diametrálne odlišné zistenia a stanoviská v hodnotení, viac ako desať rokov stabilizovaného chronického ochorenia pohybového aparátu. Na základe vyššie uvedených skutočností nachádzame zhodu v hodnotení miery funkčnej poruchy jednotlivého orgánu alebo orgánových skupín s prvostupňovým posudkom. Nie je dokumentovaná ťažká porucha jednotlivého orgánu alebo funkčne spojenej orgánovej skupiny. V súhlase s prvostupňovým posudkom FO nepovažujeme za osobu ZŤP.“ Posudkový lekár prvostupňového orgánu v lekárskom posudku zo 06.07.2017 určil mieru funkčnej poruchy 30 % podľa Kapitoly XII - Oddiel A- Položka 1 - Písmeno b/.

19. Spornou otázkou v danom prípade je posúdenie zdravotného stavu sťažovateľa a určenie miery funkčnej poruchy. Vzhľadom k tomu, že ide o posúdenie otázok medicínskeho charakteru a súd nemá dostatok odborných vedomostí v tomto smere, pri rozhodovaní o zákonnosti napadnutého rozhodnutia, vychádza z lekárskejších posudkov, u ktorých posudzuje predovšetkým ich presvedčivosť. Len posudok, ktorý nevyvoláva pochybnosti o hodnovernosti a objektivnosti posúdenia zdravotného stavu žiadateľa, obsahuje logické úsudky a presvedčivé odôvodnenie záverov prijatých v posudku o rozhodujúcom zdravotnom postihnutí, ako aj závažnosti ostatných zdravotných postihnutí, môže byť podkladom pre rozhodnutie o žiadosti. Požiadavku na presvedčivé zistenie zdravotného stavu pri rozhodovaní o dávkach podmienených dlhodobo nepriaznivým zdravotným stavom vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky vo viacerých rozhodnutiach (napr. sp. zn. 4So/83/2006, sp. zn. 1So/97/2005, sp. zn. 10So/22/2017). Uvedené je potrebné aplikovať aj v prípade posudzovania zdravotného stavu na účely konania o peňažnom príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

20. Z vyššie uvedených záverov lekárskeho posudku žalovaného vyplýva, že nedošlo k zhoršeniu

zdravotného stavu sťažovateľa a v súhlase s prvostupňovým lekárskeým posudkom sa sťažovateľ nepovažuje za ZŤP. Kasačný súd považuje za nepresvedčivé a nedostatočne odôvodnené závery uvedené v lekárskeým posudku žalovaného, ktorý bol podkladom pre vydanie preskúmaného rozhodnutia. Kasačný súd poukazuje na to, že sťažovateľ bol v roku 2007 uznaný za ZŤP s mierou funkčnej poruchy 50 %. Posudkový lekár žalovaného nekonštatoval zhoršenie ani zlepšenie zdravotného stavu sťažovateľa, no napriek tomu určil mieru funkčnej poruchy odlišnú ako v roku 2007 na 40 %. Takto určená miera funkčnej poruchy je odlišná aj od tej, ktorú určila posudková lekárka prvostupňového orgánu (30 %), napriek tomu, že posudkový lekár žalovaného s prvostupňovým lekárskeým posudkom vyslovil súhlas. Zároveň podľa názoru kasačného súdu, pokiaľ posudkový lekár konštatoval v lekárskeých správach diametrálne odlišné zistenia a stanoviská v hodnotení, viac ako desať rokov stabilizovaného chronického ochorenia pohybového aparátu, mal možnosť požiadať o kompletizáciu lekárskeého nálezu, aby bolo možné zdravotný stav sťažovateľa jednoznačne posúdiť.

21. Kasačný súd nepovažuje za dostatočne zdôvodnené ani závery lekárskeého posudku prvostupňového orgánu zo 06.07.2017, v ktorých síce posudková lekárka uviedla zlepšenie hybnosti chrbtice - Tomayer 40 cm (predtým 59 cm), avšak opomenula sa vysporiadať s tým, či sa celkovo zdravotný stav sťažovateľa za 10 rokov od kedy bol považovaný za osobu ZŤP zlepšil natoľko, aby odôvodňoval záver o znížení miery funkčnej poruchy na 30 %. Kasačný súd poukazuje v tejto súvislosti aj na skutočnosť, že podľa lekárskeej správy z neurologického vyšetrenia z 26.04.2017 sťažovateľ chodí s pomocou 2 francúzskych barlí a podľa lekárskeej správy z 12.04.2017 mu bol odporúčaný chodúlik, pričom tieto skutočnosti nenasvedčujú tomu, že došlo k zlepšeniu zdravotného stavu sťažovateľa, a to natoľko, aby odôvodňoval zníženie miery funkčnej poruchy o 20 %. Vzhľadom na tieto skutočnosti je nevyhnutné prípadné zníženie miery funkčnej poruchy riadne odôvodniť, aby nevznikol priestor pre pochybnosti o správnosti záverov lekárskeého posudku, ktorý je podkladom pre rozhodnutie o žiadosti o príspevku na kompenzáciu.

22. Z uvedených dôvodov kasačný súd považoval lekárske posudky zo 06.07.2017 a z 22.08.2017 za nepresvedčivé a závery žalovaného v preskúmanom rozhodnutí za nedostatočne odôvodnené.

23. Kasačný súd vzhľadom na uvedené podľa § 462 ods. 2 SSP rozsudok krajského súdu zmenil tak, že napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Úlohou žalovaného v ďalšom konaní bude doplniť dokazovanie v naznačenom smere, vysporiadať sa s otázkou určenia miery funkčnej poruchy s ohľadom na zhoršenie alebo zlepšenie zdravotného stavu sťažovateľa oproti stavu z roku 2007 a vo veci opätovne rozhodnúť. Právnym názorom kasačného súdu je pri novom rozhodovaní vo veci správny orgán viazaný (§ 469 SSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku n i e j e prípustný opravný prostriedok.